

Ł

łabędzi *adi.* [pióra, skrzydła] swan's; **puch** ~ swansdown; **~a szyja** książk. a swanlike neck; **piękność o ~ej szyi** a swan-necked beauty

■ **~ śpiew** książk. swansong

łabędziałko *n dem.* Zool. cygnet

łabędzicia *f* Zool. pen

łabędź *m* Zool. swan; (samiec) cob

□ **~dź niemy** Zool. mute swan

łach *pot.* **||** *m pers.* (Npl ~y) obraźl. (human) wreck

|| *m inanim.* **1** pejor. (podniszczone ubranie) old rag; **wyrzucić ten ~ i kupić sobie coś nowego** throw out that old rag and buy (yourself) something new **2** *zw. pl* (ubranie) ~y clothes, things

■ **~y pod pachy!** *pot.* (you can) pack your bags and go!

łacha¹ *f* **1** (mielizna) sandbank, sandbar **2** (odnoga rzeki) backwater, dead arm (of a river); (dawne koryto) oxbow (lake), backwater

łacha² *f augm.* *pot.* (łaska) favour iron.; **bez łachy** don't do me any favours; **bez łachy, zrobię to sam** don't bother, I'll do it myself! iron.

łachman *pot.* **||** *m pers.* (Npl ~y) obraźl. (human) wreck

|| *m inanim.* *zw. pl* **żebrak w podartych ~ach** a beggar dressed in rags a. tatters; **chodzić w ~ach** to go around in rags a. shabby old clothes

łachmaniarz *m* (Gpl ~y) **1** obraźl. (nędzarz) pauper, down-and-out **2** (szmaciarz) ragman, ragpicker

łachmyta *m, f* (Npl *m* ~ty, Npl *f* ~ty; Gpl *m* ~tów a. ~t, Gpl *f* ~t) obraźl. **1** (niechluj) scruff GB *pot.*, slummock GB *pot.*; **w tym płaszczu wyglądasz jak ~ta** you look a real scruff in that coat **2** (niegodziwiec) scoundrel pejor.; rogue przest., pejor.; **zachowałeś się jak ostatni ~ta** you behaved like the worst kind of scoundrel

łachotać → **łaskotać**

łachotki → **łaskotki**

łachudra *m, f* (Npl *m* ~ry, Npl *f* ~ry; Gpl *m* ~rów a. ~er; Gpl *f* ~er) *pot.*, obraźl.

1 (niegodziwiec) scumbag GB *pot.*; bum US; **ty ~ro! zmarnowałeś mi życie** you bastard! you've ruined my life **2** (nędznie ubrany) scruff

łaciały **||** *adi.* [krowa, pies] spotted; [koni] piebald, dappled

|| *łaciata* *f* *pot.* cow

łacinia *f* **1** *sgt* (język łaciński) Latin; **~a kościelna** Church Latin; **lekcja ~y** a Latin lesson a. class; **pisać/mówić po ~ie** to write (in)/speak Latin **2** *pot.*, żart. (język wulgarny) bad a. vulgar language

□ **~a klasyczna** classical Latin; **~a ludo-**

wa wulgarny Latin; **~a średniowieczna** Latin in the Middle Ages

■ **~a kuchenna** *pot.* (niepoprawna) dog Latin; (język wulgarny) bad a. **vulgar language**

łacinnik *m* *pot.* (nauczyciel) Latin teacher; (znawca) Latin scholar, Latinist

łaciński *adi.* [literatura, gramatyka, cywilizacja] Latin; [alfabet] Latin, Roman; **język ~ki** Latin, the Latin language; „**rezurekcja**” **pochodzi od ~kiego „resurrectio”** ‘resurrection’ comes a. **is derived from the Latin ‘resurrectio’**; **obrzędek ~ki** Relig. the Latin rite

łacińskość *f* *sgt* Latinity, Latin a. **Roman character**

ład *m* *sgt* (G **ładu**) order; **nowy ład ekonomiczny/społeczny** a new economic/social order; **ład wszechświata** the order of the universe; **utrzymywać/przywrócić ład i porządek** to maintain/restore law and order; **zaprowadzić ład i porządek w mieście** to bring law and order to the town; **w kraju panował ład** the country was at peace; **zamiłowanie do ładu** love of order; **utrzymywać ład w pokoju/domu** to keep a room/house tidy; **doprowadzić swój pokój do ładu** to tidy a. **straighten one's room up**; **w pokoju panował ład** the room was tidy

■ **bez ładu (i składu)** chaotically; **książki leżały na podłodze bez ładu i składu** the books were scattered higgledy-piggledy a. **any old how** *pot.* all over the floor; **mówić bez ładu i składu** to babble (incoherently), to talk gibberish; **nie ma w tym ni ładu, ni składu** there's no rhyme or reason to it; **dojść z czymś do ładu** to get to grips with sth; **nie mogła dojść do ładu z nowym komputerem** she couldn't get the hang of her new computer; **dojść z myślami do ładu** to sort one's ideas out; **dojść a. trafić z kimś do ładu** to come to terms with sb, to sort things out with sb; **nie można dojść z nim do ładu** he's impossible to get on with; **dojść do ładu z samym sobą** to come to terms with oneself; **doprowadzić coś do ładu** to put sth in order; **przed wyjazdem doprowadził swoje sprawy do ładu** he got a. **put his affairs in order before leaving**

ładnie **||** *adv.* *grad.* **1** (niebrzydko) [umeblowane, ubrany] nicely; [uśmiechać się, śpiewać] nicely; **~ nakryty stół** an attractively laid table; **~ napisany list** (ładnym pismem) a neatly written letter; (dobrze) a well-written letter; **~ pisać** (kaligraficznie) to write neatly; **~ pachnieć** to smell nice, to have a

pleasant smell; **~ się ubierać** to dress nicely, to wear nice clothes; **~ wyglądać** [kobieta, dziewczyna] to look nice a. **attractive**; [rzecz] to look nice a. **good**; **~ ci w tej sukience** you look nice in that dress; **~ ci w niebieskim** blue suits you!; **~ej ci z upiętymi włosami** you look nicer with your hair up; **jest ~** (o pogodzie) it's nice (weather), the weather's nice; **jest ~ na dworze** it's lovely outside; **(to) ~ powiedziane!** nicely put!, well said! **2** (uprzejmie) [prosić] nicely; **to bardzo ~ z twojej strony** that's very kind a. **nice of you**; **~, że mnie odwiedziłeś** it was nice of you to visit me a. **come**; **~ postąpił, pomagając nam** it was nice of him to help us

|| *adv.* *pot.* **1** (podkreślając wielkość) **~ zarabiać** to earn a. **make good money**; **~ na tym zarobił** he made a lot of money on it, he did well out of it **2** *pot.*, iron. **~ mnie urządziłeś!** (this is) a fine a. **nice mess you've got me into!**, **you've landed me in a fine old mess**; **~ bym wyglądała bez paszportu** I would be in a fine mess without my passport

|| *inter.* (dobrze) nice work!

ładnieć *impf* (~eję, ~ał, ~eli) *vi* to grow prettier, to become more attractive; **~ała z dnia na dzień** she was becoming prettier by the day ⇒ **wyładnieć**

ładny **||** *adi.* *grad.* **1** (niebrzydki) [dziewczyna, buzia, oczy, włosy, miasto] pretty; [sukienka, uśmiech] pretty, nice; [fryzura, nogi, piosenka] nice; [zapach] nice, pleasant; [obraz, film, widok] nice, fine; [charakter pisma] neat; [okolicą] nice; **~y dzień** a nice day; **~a pogoda** fine a. **nice weather**; **jest ~a pogoda** the weather's a. **it's nice**; **~y strzał!** **w sam środek tarczy** good shot! it's a bullseye **2** (uprzejmy, szlachetny) nice, noble; **zaproszenie go, to był ~y gest z jej strony** the invitation was a nice gesture on her part

|| *adi.* *pot.* **1** (znaczny, okazały) considerable; **~a sumka** a tidy sum; **~y pieniądz/grosz** a pretty penny; **odłożył ~ą sumkę** he's put a tidy (little) a. **nice little sum aside**; **dziewięćdziesiąt lat to ~y wiek** ninety's a ripe old age; **dożyć ~ego wieku** to live to a ripe old age; **~ych parę lat/miesięcy** a good many a. **a good few years/months**; **~ych parę kilometrów** a good few kilometres; **znamy się ~ych parę lat** we've known each other for a good many a. **a good few years**; **~ych parę razy** quite a few times **2** *pot.*, iron. fine iron.; **~y z ciebie przyjacieli!** a fine friend you are!; **~e rzeczy słyszałem na twój temat** I